Тексерілді:
Оқу ісінің орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

«Ембі қаласының мектеп жанындағы интернаты бар №7 ЖББОМ » КММ
Мектепалды «А» сыныбы
Жоспардың құрылу кезеңі **2024 жыл 08-12 қаңтар**

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**«Алуан түсті көңіл-күй»** ойыны Мақсаты: баланың көңіл-күйін қадағалау,ойын арқылы көтеру,баланың үнін есту. Шарты: сары-ойын ойнағым келеді,көңіл-кйім жақсы: жасыл-досыммен бірге ойнағым келеді; көк-тыныш ,ертегі тыңдап отырғым келеді; қызыл-көңіл-күйім керемет,бәріне де дайынмын; сұр-не істегім келеді білмеймін,маған бәрібір.Осындай көңіл-күйді бір-бірімен үйлестіріп,күнді сәтті бастау мақсатында әдемі тілектер айтқызу. **Әнұран айту**	**«Көңілді жіп»** ойыны Мақсаты: жіп арқылы балалардың бір-біріне қарым-қатынасын нығайту.достығын нығайту. Шарты: тәрбиеші домалақ жіпті алып шетін бір балаға беріп сенің болғаның қандай жақсы,сен ақылдысың дейді,жіпті алған бала ары қарай жалғастырып,мысалы, сен әдемісің деген сияқты сөз айтып жіпті түсірмей жалғастыру керек.Түсіріп алған бала айыбын төлейді.(би,ән,тақпақ)	**Әдемі тілекпен** қарсы алу. -Үлкен болып өс! -Күндей жылу шаш! -Айдай әсем бол! -Әрқашан жолың болсын! -Денсаулығың мықты болсын! **«Би терапиясы»** ойын Шарты: Музыка басталғанда жұптасып бір-біріне алақандарын тигізеді,қайырмасы болғанда шеңбер бойымен билеп жүреді.	**«Қане,белсенді болайық!»** Мақсаты: балаларды сәлемдесу түрлерімен амандастыру,жағымды көңіл-күй сыйлау. Шарты: -бір-біріне күлімсірей қарап,алақандарымен амандасу; -оң жақ,сол жақ тізелерін түйістіріп амандасу; -оң жақ,сол жақ иықтарымен амандасу; -бастарын түйістіріп амандасу;	**Жылулық сәт:** Әуен ойнап тұрады. Көздеріңді жұмыңдар, басымызды сипаймыз және ішімізден мен өте жақсымын деп айтайық.күн шуақтанып тұр,таза ауа,терең дем аламыз.Енді көзімізді ашып,бір-бірімізге жымиып күлейік.Күні бойы осылай әдемі боп жүрейік!
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-анаға **кеңес:** Жол қауіпсіздігі жайлы баламен жиі әңгімелесу керек,жүгірмеу,айналасына қарау,ережеге бағыну керектігі айтылып отырса..	Ата – аналармен **сұхбат**. Әдептілік әліппесіне үлкен мән беруге шақыру; «Сәлеметсіз бе?», «Сау болыңыз!», «Өтінемін», «Рахмет!», т.б сиқырлы сөз екенін,яғни әдептілікке үнемі баулып отыру.	Ата-анаға **сауалнама** ұсыну: Тақырыбы: «Балаңызды қаншалықты жақсы білесіз?» (келер аптаға тапсырма орындау)	Ата-анамен **әңгіме:** -Балаңыздың қандай әрекетіне көңіліңіз олмайды? -Оның қандай шешімі бар деп ойлайсыз? -Менің қандай көмегім қажет? (ашық әңгіме жүргізу)	Ата –анамен **сұхбат.** «Жәй балалар» Бұндай балалар сезімтал болмайды,олар өте ұстамды болады. Бірақ бір нәрсеге реңжісе терең қабылдайды,сондықтан осы қалпында қабылдаған дұрыс..
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Ертегі әлемінде** «Алдаркөсенің басынан кешкендері» Аудиомен тыңдау. Өз ойларын айтқызу.	Танымдық үстел үсті ойыны **«Көлеңкесін тап!»** Мақсаты: балалардың есте сақтау,көру,қабілетін дамыту. Тиянақтылыққа,ұқыптылыққа үйрету.	**«Кімнің даусы?»** (доппен ойын) Мақсаты: жануарлардың дауысын ажырату және дұрыс атауға үйрету.	**Кітап бұрышы** Мақсаты: кітапқа қызығушылығын арттыру. Шарты: кітаптарды қарап,қызықты суреттерді тамашалап, алған әсерлерімен бөлісу.	**«Ажарлы қыс»** Мақсаты: қыс мезгілін өз беттерінше бейнелеуге дағдыландыру. Шарты: қағаз бетіне қыс мезгілін «елестете» отырып бейнелеу керек.
Жаттығулар кешені	Тәрбиешінің көмегімен ауызша айтуына сай дене жаттығуларын атрибуттармен орындау.(доп,жалауша,т.б) **«Біздің қолдар»** Қолдарымыз белде,солға бір қадам,орнымызға келеміз,солға бір қадам.(4-5 рет)	**«Иілеміз»** Аяқтарымыз иық көлемінде алшақ, Қолымыз екі жақта. Еңкейеміз аяқтың ұшына қол тигіземіз. (5-6 рет)	**«Микрофон»** Аяқтарымыз иық көлемінде алшақ, Скакалка мойнымызда,шетінен ұстап оңға,солға бұрыламыз.	**«Бір аяқпен»** Бір аяқпен тұрамыз,қолымыз белде,секіреміз.Екінші аяқты алмастырамыз,қайталаймыз (5-6 рет)	**«Доп жоғарыда»** Допты екі қолмен төмен ұстап тұрамыз,аяғымыз алшақ. Екі қолымызбен допты жоғары көтереміз,түсіреміз. (5-6 рет)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Тіл ұстарту жаттығуы** «Р»-ға тілің келе ме? Қаламқасқа «тұр»,-деші.	**Қимылды ойын:** **«Кім жылдам?»** Мақсаты: Түрлі-түсті стакандардан ғимарат құрастыру.	**Жұмбақ шешу** Аспанда жүреді, Қанатын қақпайды. Жерде жүреді,	**Нейрожаттығулар** Қарындаштарды саусақ ұштарымен ұстау, өз шамаларына қарай қарындаштың санын	**«Асықтарды сөреге жинастыру»** Мақсаты:Ағаш сөреге асықтарды орналастыру, ойын

Сканировано с CamScanner

	Қарындашқа «жүр»,-деші. «Қара қарындашты Қаламқас алып тұр»,-деші, Ал енді өзің «Ррр»,-деші.		Бауырлап жатпайды. (ұшақ) Көп үйлер жүр тіркесіп, Қара тұлпар жүр көшіп. (пойыз)	көбейтіп отыру.	элементтерін пайдалана отырып асыққа деген қызығушылықтарын арттыру.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Кеудеге** арналған жаттығулар **Доппен ойын** Допты бір-біріне басынан жоғары (артқа,алға беру),жан-жаққа (оңға,солға бұрылу). **«Төбеде доп қуу»** Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа үйрету,ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Шарты: Ойыншылар екі топқа бөлінеді,әр топ бірінің артына бірі тұрады. Белгі берілгенде екі топ доптарын төбесінен асыра артындағы балаға жалғастыру керек.Бірінші болған топ жеңімпаз болады. **«Көтеріп кет»** (ұлттық-қимылды ойын) Шарты: Ойыншылар екі-екіден арқаларын тақап жүрелеп отырады,шынтақтарын айқастырып ұстайды.Белгі берілген кезде бірін-бірі жерден көтеріп тұрып кету керек.Көтеріп кеткен бала жеңімпаз болады. **Математика негіздері** Жиын жиын түрлі элементтерден құрылатындығы жайлы түсінігін дамытуды жалғастыру. **«Түсі бойынша жина»** Мақсаты: түстерді ажырата білуге, оларды таңдап алу, бөлшектерден тұтасты құрастыру іскерліктерін дамыту. Құрал – жабдықтары: Геометриялық бөлшектер. Ойын шарты: Геометриялық бөлшектерден түсі бойынша бейнелерді жинау. **«Ағаштар мен гүлдерді топтастыр»** Мақсаты: топтастыруға, ажыратуға жиынды жинақтауға жаттықтыру; зейіндерін дамыту. **«Формасы ұқсас заттарды тап»** Ойынның мақсаты: Түрлі за ттарды формасына қарай а жырата білуге	**Қоршаған ортамен таныстыру** Өзін-өзі құрметтеу, Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, Өзін-өзі тануға қызығушылықтары н арттыру. Өзін және өзгелерді тануға тәрбиелеу **Біртұтас тәрбие бағдарламасы: Мақсаты: құқықтық мәдениетін қалыптастыру.** Ойын. **«Мен еңбекқор баламын»**. Балалар дөңгелене тұрып, ойын бастаушы допты бір балаға лақтырады. Допты қағып алған бала үйде не істейтінін жайлы айтып, допты балаға лақтырады. «Үйде жалғыз қалғанда» тақырыбында әңгімелесу. Мақсаты: Қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.Суретті кітапшаларды бояу, «Жылы сөздер ойыны» Шарты: балалар шеңбер бойымен тұрады, достарына жылы сөздерін айтады. **«Осылай бола ма?»** Логикалық ойлау қабілеттерін дамытуға, айнымалы пікірді байқауға тәрбиелеу. Ойын ережесі. Кім өтірік әңгімені байқаса, сол неге бұлай болмайтынын дәлелдеуі керек. **Музыка** Лирикалық, вальс ырғағындағы әуендерді қабылдау Вальс би элементтерімен таныстыру , биге деген қызығушылығын арттыру. **«Шортан»** Мақсаты: Музыка әуенімен еркін билеуге баулу. Көрнекіліктер: Шортан мен кішкентай балықтардың бет пердесі. Шарты: Шеңбер құрып тұрған балалар — аквариумдағы тастар.Үлкен балық — шортан тастардың арасымен, кішкентай балықтарды қуалайды.Кішкенетай балықтар:бүл-бүл-бүл деп әндететіп	**Көркем әдебиет** Театр әлемі. Алтын балта (орыс халық ертегісі) сахналау «Жаңа ертегі» Мақсаты: Ертегіні бірнеше мәрте тыңдап, оның мазмұнын айтып, сюжеттің негізінде шағын көріністер құрастыруға үйрету Мақсаты: Ертегі тыңдауға, талдауға, тыңдағанды «жандандыруға», құрастырған ертегі кейіпкерлеріне қатысты эмоционалдық тұрғыда толғу қабілеттерін дамыту, үйрету. Жүргізуші отырған балаларға ертегі кейіпкерлерін атайды, суреттерін көрсетеді. Мысалы: кемпір, шал, түлкі, арыстан, тышқан, қоян, қасқыр. Аталған кейіпкерлерді біріктіре отырып жаңа ертегі мазмұнын құрастырып айтуды ұсынады. Балалар ертегі ойлап тапқан бала жүргізуші болып ойын жалғасады. **Математика негіздері** Әртүрлі заттардан тұратын топтар саны **«Қапшықтан неше ойыншық алдың?»** Мақсаты: Балаларды затты қолмен сипалап, пішінін айтуға үйрету, ойлау қабілетін дамыту. Балаларды қолдың саусақтарымен сипалап,	**Математика негіздері** Топтарды санау және салыстыру Мақсаты: Балалардың есту, қабылдау қабілеттерін жетілдіру, қарапайым сан мен санау түсініктерін қалыптастыру; Мақсаты: Тез, дәл қимыл жасау, есту қабілетін жетілдіру, ретімен санауды, қанша болса сонша ұғымдарын қалыптастыру үшін жаттықтыру. Керекті материалдар: Тәрбиеші мен әрбір баланың алдында тілі бар дөңгелек (3 сурет) болуы тиіс. Ойынның мазмұны. 1 нұсқа. Тәрбиеші қол соғады. Балалар санайды. Одан соң тақта алдына шақырылған балалардың бірі тәрбиешінің қол соғуын қайталап, оның неше рет қол соққанын айтуы немесе дөңгелектің тілін қол соғу санына сай келетін сандық фигураға қаратып қоюы тиіс. 2 нұсқа. Ойын күрделенеді. Балалар үндемей, қол соғу санын есептейді, әрқайсысы дөңгелек тілін өздігінен жылжытады. Тәрбиеші ойын ережесінің дұрыс орындалуын қадағалайды. **Сөйлеуді дамыту** Сөздерде үстеулерді қолдану үстеулерді салыстырмалы шақта, септелмейтін зат есімдерді дұрыс қолдануға үйрету **Қыстап қалатын құстар жайлы** әңгімелесу Оларға қандай көмек көрсетеміз сұрақ-жауап «Қыс мезгілі немен қызықты?» ата-анамен бірігіп салынған сурет бойынша жұмыс жүргізу. **«Дыбысталатын сағат»**	**Сауат ашу негіздері** Дауысты , дауыссыз дыбыстар **«Бұл не қылған дыбыс»** Мақсаты: Баланы бір дыбысты бір дыбыстан және сөздің басындағы дыбысты ажыратып үйрету. Құрал: Бірдей дыбыстан басталатын суреттердің аттары. Ойын барысы: Ойынға 3-5 балаға қатысуға болады. Ойыншылар үстел басына отырады, тәрбиеші балаларға суреттерді көрсетіп атайды. Балалар зейінді тыңдап сөздегі бірдей дыбыстарды танып білу қажет. Табылған дыбыс нақты айтылу қажет. Мысалы: ааапа, аана, ааайна, ааалма. **«Кім зейінді?»** Мақсаты:дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету. Балалардың, байқағыштық қасиеттерін дамыту. Ойын шарты:тәрбиеші балаларға әр-түрлі суреттер, ойыншықтар көрсетеді. Егер сол суреттің басындағы дыбыс дауысты болса, балалар қызыл текшені, дауыссыз болса, көктекшені көтереді. Тәрбиеші балалардың іс-әрекетін мұқият бақылап, қателеспеген, ойынға белсене қатысқан балаларға жалауша, жұлдызша, не асықтар үлестіріп отырады. **Көркем әдебиет** Кейіпкерлердің жасырын әрекеті. **«Бір уыс мақта»** (Ы.Алтынсариннің әңгімесі) Бір кішкентай қыз әкесінің шапанын жамап отыр екен, шешесі қасына отырып, ақыл айтты:

Сканировано с CamScanner

	үйрету. Сөзбен атап айтуға жаттық тыру, сабақта алған білім – дағдыларын тиянақтау **Ойын-тапсырма** **Мақсаты.** Топтастыру қабілетін дамыту. Шарты:.Балалардың алдында кестесі. Онда логикалық фигуралар қаласындағы жаңа үйлер суреттелген. Бірақ қаланың тұрғындары-фигуралар үйлерге еш қоныстана алмай отыр. Ал үйге тұрғындарды орналастырғанда, олар әр бөлмеде көлемдері жағынан бірдей тұрғындар-фигуралар болғандай етіп жасау керек.Үйдің төменгі жағындағы белгілер қандай фигуралардың қай бөлмелерге орналасуы керектігін көрсетеді.Балалар фигураларды алып, оларды үйлерге орналастырады. Соңында тексереді және әр тордағы (пәтер) фигуралардың бір-бірімен несімен ұқсас, олардың қандай екендіктерін айтады. **Сөйлеуді дамыту** Дыбыстарды дұрыс анық айту. , Яз – яз – яз Сақылдаған сары аяз. На – на – на, Зулайды шана. **Артикуляциялық жаттығулар** Ерінді алға қарай созу. («Керней») Еріннің қалыптарын кезектесу: ерінді күлімсірету-керней Ауызды жайбырақат ашып-жұму, ерін күлімсіреп тұрады. Тілді жалпитып ұстау. Тілді жіңішкертіп ұстау. Тілдің қалыптарын кезектеп жасау: жалпақ-жіңішке. Тілді жоғарғы тістердің артына көтеріп ұстау. Тілді кезекпен: жоғарыға көтеріп-астына түсіру. Тілдің мынадай қалыптарын кезектеу (тілдің ұшы төменде): тілді ауыздың ішіне қарай (түбіне қарай) ысырып сосын алдыңғы астыңғы тістерге тигізіп қою **«Қыс»** туралы әңгімелеу. Мақсаты: Өз ойларын толық жеткізуге үйрету,дыбыстарды анық айтуын	қашады. Ұсталған балық тақпақ немесе ән орындайды. **Құрастыру** Шығармашылық қиялды дамыту **«Кім жылдам құрастырады?»** Мақсаты: пішіндерді қайталау, логикасын дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: пішіндер, үлгі суреттер. Ойын барысы: Балаларға пішіндер беріледі. Балалар үлгідегі суретке қарап өздігінен өрнек құрастырады. **«Аққалар»** **Мақсаты: Біртұтас тәрбие, талап құндылығы, жеке және командамен жұмыс істей білу;** Бірлесе жұмыс істеу барысында балаларды еркін қарым-қатынаста болуға үйрету. Құрал – жабдықтары: Әр түрлі геометриялық пішіндер (бірінші аққаланың көздері- көк, екіншісінікі-қара, біріншісінің басында-қызғылт сары, екіншісінің басында –қызыл шелек, түймелері-көк, жасыл) конвертке бірдей емес етіп геометриялық пішіндер салынады. Ойынның шарты: Тәрбиеші геометриялық пішіндер салынған конвертті үлестіріп, үлгі бойынша « аққала» құрастыруды ұсынады.Егер кейбір бөліктер жетіспесе, ол құрбысының конвертінен алуы тиіс. Жұмысбарысында балалар бір-бірімен еркін араласуы қажет. Ойын соңында балалар бірбірін тексеріп, қажетіне қарай қателіктерін түзейді. **Сауат ашу негіздері** Сөздің мағынасы **«Ойлан да аяқта».** Мақсаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру.: Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту. Ат шабады, ал қарқа ...(ұшады)	көп заттардың ішінен белгілі бір затты алып шығуға үйрету, ой-өрісін жетілдіру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға қолдың саусақтарымен сипалап білу арқылы қапшықтан 4 шарик алуды тапсырады. Балалар тапсырманы орындау үшін қапшықтан шариктерді алып, стөл бетіне қояды және санайды. Осыдан кейін балалар тапсырманы орындауын өзара тексереді, қателік жөнінде тәрбиешіге айтады. Тапсырма бірнеше рет қайталанады. Ешқандай қателік жібермеген балалар жеңімпаздар атанады. **«Кімге қанша?»** Мақсаты: реттік санауды бекіту, қимылдарды санау. Ойын барысы: 1,2,3 кеттік енді секіріп, Шапалақтап, топылдатып. Қоян келді секіріп 3,4,5 1,2,3 **Дене шынықтыру** 3-5 метр қашықтықта екі қолды жерге қойып жүру (бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды). ір сызыққа қойылған заттар арасымен «жыланша» иреңдеп жүгіруді үйретуді жалғастыру. Доға астымен еңбектеуге (биіктігі 50 см) үйретуді жалғастыру **«Қарғалар»** Мақсаты: балалардың ойынға құштарлығын дамыту,дене қимылын,бұлшық еттерін нығайту Шарты: балалар қарға	Ойынның мақсаты: дыбысталатын сағаттарды тілмен дұрыс көрсете білуге үйрету. Қыс мезгіліне не керек? Ойынның мақсаты:Балаларды қысқа қажетті заттармен таныстыру. Қыс мезгілі суретінің жанына қатысты суреттерді іріктеп ілу.м/ы:шана,шаңғы т.б. **«Жаңа қуыршақ»** Мақсаты: Балаларды топталған бөлмедегі жабдықтарды дұрыс атауға үйрету; олардың міндетін анықтау; балалардың сөйлеу кабілетін дамыту; жаңадан келгендерге ілтипатпен, мейірімді қатынасқа үйрету **«Нені қайда салады?» (қантты – қант салғышқа және т.б.)** **Ойынның мақсаты:** Ыдыс аяқ түрлерін ажырата білуге үйрету. **Ойынның мазмұны:** Тәрбиеші ыдыс аяқтың суретін береді. Балалар ол ыдыс аяққа не салатынын айтады мысалы: қантты қант салғышқа және т.б. **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** **«Мақтаншақ бақа»** ертегісі Бірде мақтаншақ бақа тастың үстінде күнге қыздырынып жатады,арасында «бақ-бақ» деп әндетіп қояды. Бақаның көңіл-күйінің керемет екенін көрген балық былай дейді: -Бақашық,не болды? Көңіл-күйің керемет қой. -Иә,балық,сен мен сияқты таста,құмда еркін жата алмайсың.Мен суда да,құрлықтада өмір сүре беремін.Сен болсаң судан шықсаң өлесің де қаласың. Досым,саған жаным ашиды,-деп мұқатыпты. Ренжіген балық не айтарын білмей суға шолп етіп жүзіп кете береді. Мақтаншақ бақа өз ісіне риза боп тастың үстінде секіріп, билеп тұрғанда аяғы тайып,оңбай құлап түседі. Орнынан тұра алмай қиналған бақа өзінің айтқандарына іштей қынжылыпты. **Музыка**	- Балам, дүниедегі жаратылған жәндік-жансыздардың ешқайсысының да керексіз болып, жерде қалатыны болмайды,- деп. Сол сөзді айтып отырғанда, қыз бала киімін жамап болып, жердегі мақтаның қиқымын терезеден лақтырып, далаға тастады: - Әже, осы қиқымның ешнәрсеге керегі бола қалмас,- деп. Шешесі: - Балам, сол да жерде қалмайды,- деді. Осылайша сөйлесіп, терезеден қарап отырса, манағы мақтаны жел көтеріп ұшырды, мұны бір торғай көріп қуып барып, мақтаны тұмсығына тістеп қана алып, ұшып кетті. Қыз әжесінен: - Манағы мақтаның қиқымын бір торғай алып кетті, оны неғылады? - деп сұрады. Әжесі айтты: - Көрдің бе, балам, күн айналмай манағы айтқан сөздің келгенін. Ол кішкентай мақтаны торғай ұясына төсеп, жас балапандарына мамық етеді,- деді. **«Кім көп біледі?»** Балалардың есте сақтау қабілетін дамыту; олардың заттар жайлы білімін кеңейту; тапқырлық, зеректік қабілеттерін тәрбиелеу Шарты:әңгіме бойынша диалог жүргізу. **Қоршаған ортамен таныстыру** **Біртұтас тәрбие, талап құндылығы, жеке және командамен жұмыс істей білу;** Бірлескен еңбек әрекеті Көмек, көмектесу ұғымдары туралы түсінік беру. Бір-біріне көмектесе білу дағдыларын қалыптастыруБір-біріне көмектесе білуге тәрбиелеу. **«Құрылысшы»** Мақсаты: Балаларды құрылысшының қызметімен

Сканировано с CamScanner

	қадағалау. **Қазақ тілі** Туған өлкенің көрнекі жерлері,әсем табиғаты, тарихи орындары **Біртұтас тәрбие: Ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейтуге атсалысу;** **«Менің Отаным»** Тыңдау және тілді түсіну дағдыларын қалыптастыру, диалог түрінде сөйлеуге үйрету. **Қазақстан»** сөзін басқаша қалай айтуға болады?- Отаным, туған жерім, атамекенім, туған өлкем, туған елім. Атамекен. Туған жер. Туған өлке. Бұл – ең жоғары құндылықтардың, асыл ұғымдардың бірі. Атамекен – туған халқының, ұлттың қасиетті мекен еткен, ата – бабаның қоныс тепкен жері. Туған жер – әр адамның дүние есігін ашып, өмірге келген жері, Туған өлке — ата – бабаның қоныс тепкен жері мен өмірге келген жерінің табиғат көрінісі. Адамның туған жері, өскен ортасы ерекше ыстық болады. **«Менің Қазақстаным»** тақырыбында әңгімелесу, мазмұнды суреттер ұсыну. Өздері тұратын өлкелері туралы диалогқа тарту.Мұражай,алаңдар жайлы түсініктерін молайту. Мақал – мәтел талдау, нақыл сөздер, жұмбақтар шешу Еліміздегі көрікті жерлердің суретін тамашалау **«Туған жер табиғатын қорғау керек пе, әлде жоқ па?»** әңгімелесу, сұрақ жауап	Ит үреді, ал қарға...(қарқылдайды) Жылан жорғалайды, ал балық...(жүзеді) Қасқыр ұлиды, ал қой...(маңырайды) Түйе боздайды, ал жылқы...(кісінейді) Лимон қышқыл, ал қант...(тәтті) Өзен арықтан терең, ал арық...(саяз) Егер үстел орындықтан биік болса, онда орындық... (үстелден аласа) Сен аяғынмен жүресің, ал затты ұстағанда немен ұстайсың .. (қолыңмен) Егер Самал үйден Айманнан бұрын шықса, ал Айман ... (кейін) **Не қалай дыбыстайды?» ойыны** арқылы бастайды. Балаларға сұрақтар қойылады, балалар жауап беріп, әр құстың даусын салады. 1. Әтеш қалай дыбыстайды? – .. 2. Қарға қалай дыбыстайды? – . 3. Бұлбұл қалай дыбыстайды? – . 4. Аққу қалай дыбыстайды? – 5. Торғай қалай дыбыстайды? –	болып жерде екі қолдарын тіреп жем шоқып жүреді.Боран деп белгі беренде ағаш түбіне тығылады.Тыныштады дегенде жем шоқуға қайта шығады. . Қимылды ойын: **«Бақалар»** Мақсаты: Алаңның ортасында үлкен дөңгелек шеңбер сызады немесе дөңгелек форма етіп жуан жіп тастайды. Шеңберді жағалап дөңгеленіп тұрған балалар бақа сияқты секіреді. **.Сауат ашу негіздері** Сөздерге дыбыстық талдау **«Дыбысты дұрыс тап » дидактикалық жаттығуы** – Мен сендерге буындар айтамын,сендер ауызша дыбыстық талдау жасайсыңдар.Мысалы: па-ба, фа-ва, ка-га, қо-ғо, то-до, ше-же, са-за, ха-ма, һа-ла, ца-на, чо-ро, ще-уе, хо-йо **«Кім көп сөз айтады» дидактикалық ойыны** – Тәрбиеші дауыссыз дыбыстардан басталатын бір суреттен іліп қояды. Мысалы, лақ, мысық, нан, радио, уық, аң, үй. «Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сәйкес келетін сөз айтасыңдар және ауызша дыбыстық талдау жасаймыз.. Мысалы: сүйкімді ... (мысық), жүйрік ... (лақ), дәмді ... (нан), әдемі ... (раушан), дәмді ... (рауғаш), қағаз ... (умаждалған), атам ... (риза), бала ... (малтыды), ақылды ... (мұғалім), үлкен ... (үй), әкем ... (риза), киіз үйдің (уығы), ... жайылды (мал	Ән сипатына қарай би қимылын орындау. **Тілді жаттықтыратын тақпақ** Кім келді? Қане, қане кім келді? **Біз, біз, біз!** Апа, апа бұл сіз бе? **Иә, иә, иә!** Әке, әке бұл сіз бе? **Иә, иә, иә!** Ағатайым бұл сіз бе? **Иә, иә, иә!** Қарындасым бұл сен бе? **Иә, иә, иә!** Біздер тату жан ұя **Иә, иә, иә!** **БИ БИЛЕЙІК.** Би билегім келеді Бірақ қалай бастаймын. Бірі анда, бірі мұнда Өзіңді - өзің Б ас аяқты топ – топ – топ Ша палақта көп – көп Бір анда, бір мында Өз іңді - өзің айнала. **Қимылды - әуен ойындары Лавата.** Көңілді билейміз біз тра – та-та, тра – та – та Сүйікті биіміз бұл лавата лавата. Менің қолым әдемі,Әдемі, А л көршінікі одан да әдемі. (қолдарынан ұстап шеңбер бой ымен жүріп айтылады. Жүргізуші әр шумақтан соң де не мүшелерін атап отырады (басы әдемі, аяғым әдемі т.б) **ОЙЫН** Егер өмір қызық болса, былай і сте (қол шапалақтау) Егер өмір қызық болса, былай і сте (қол шапалақтау) Егер өмір қызық болса, Әрқашан да бақыт болсын Әрқашан да бақыт болсын Былай істе	таныстыру. Қаншама үйлер, мектеп, балабақшаны құрылысшылар салатынын түсіндіру. Ойын арқылы үйлерді қалай салатынын көрсету. Құрылысшы маманының еңбегі зор екенін саналарына сіңіру. Еңбекті сүйе білуге тәрбиелеу. **Біртұтас тәрбие: Ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу** **«Нан дастарханға қалай келеді?»** **Мақсаты**:Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.Сөздік қ орын толықтыру:майдалау,себу, диқаншы,комбайын,элеватор,ди ірмен. **Ойын шарты**:Жүргізушінің бел гісінен кейін бос тор көздерді жарыса отырып,қажетті суретте рмен толықтыру. **Дене шынықтыру** Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар (жұппен) **"Түсіріп алма»** Қазақша малдас құрып отыру,Доп қолда.Допты жоғары көтеру, Қолды бүгіп,бастан асыру. Допты жоғары көтеру **2. "Допты бастан асырып ұстау»** Тізерлеп отыру,доп төменде,допты көтермелеп қолды алдыға созу.Қалыпқа келу. **«Еңкею»** Кілемге отыру, аяқ алшақ,доп ұстаған қолды бүгіп,кеуде тұсында ұстау. Алға оң(сол) аяққа шалу,қолды түзу ұстау.Қалыпқа келу. **«Дайын бол» ойыны**

Сканировано с CamScanner

				(әр шумақтан соң қимыл өзгеріп отырады, басты ию, жүру, секіру, ырғалу т.б)	Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші бір сөз айтады, ал балалар сол сөзді іс-қимылмен көрсетеді. Мысалы: қоян-секіреді, құс-ұшады т.с.с
Серуенге дайындық	Балалардың киіну реттілігін бақылау.	Сыртқы киімдерін ауыстырып киюді қадағалау.	Балалармен жеке әңгімелесу.	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге ынталандыру.	Серуенге ойын құралдарын дайындау.
Серуен	Қардағы іздерді бақылай білу Бақылау Қарда түрлі іздердің қалатынын, соның ішінде құстардың ізі ерекше болатындығын айыра білу: құстардың ізі крест сияқты, әр құс әр түрлі із қалдырады; адамның да іздері әр түрлі, түрлі жақтарға бағыттайды: машинаның ізі де әр түрлі және т.б. Жансыз табиғат жайындағы білімін бекіту; балалардың сөйлеу тілдерін дамыту..	Қар басуын бақылау Балаларға қар басуы жөнінде түсініктеме беру. Қар басуы кезінде бұлттардың пайда болатынын түсіндіру, айнала қараңғыланады және қар түсе бастайды; аспаннан жапалақтанған тасқыны ұшқандай сезіледі (ұлпа, ақ, жеңіл).Жан-жағымыз қозғалысқа толған және тыныштық .Қар, жүн көрпесі секілді, жерді қымтайды. Қар кесектелген немесе жеке қыршақталған секілді жауып тұр ма, соны ажырата білуге үйрету. Сөйлей білуді, ойлауды, елестетуді дамыту.Жансыз табиғаттың құбылысына қызығушылығын тәрбиелеу.Ауа-райы әсемдігіне эстетикалық қарым-қатынасты тудыру.	Тайғанақты бақылау. Тайғанақтың пайда болу жолдарын түсіндіру. Тез жылынғанда аяз соғады, одан кейін болатын құбылыс тайғанаққа айналады. Ауа температурасы мен судың агрегаттық жағдайы арасындағы байланысты түсіндіру. Тайғанақ- бұл мұздың қалың беті, жер қабатында құрылатын. Тайғанақпен қалай күресуді айту. Тайғанақ кезінде өзін дұрыс ұстай білуді үйрету. Көргені жөнінде айту және бақылауда ынтасын дамыту.	Қаңтарда күн көбейеді,айқын жарқырайды, бірақ күннің көзі жылытпайды, ең күшті аяздар тұрады, барлығы қармен жабылған, ағаштарға қырау тұрады. Ақпанда күшті жел соғады, боран болады: ақпан айының соңында күннің қосылғаны байқалады, ең алғашқы мұздар пайда болады, күннің көзі жан-жағына шуағын шашады. Қыс табиғатының әсемдігіне, сүйіспеншілікке тәрбиелеуге талаптандыру	Аула сыпырушының еңбегін бақылау Қардың көп түскенін, бірақ біз одан еш қиындықсыз өтетінімізге назар аудару. Бұған бізге аула сыпырушы көмектесті. Балалардан аула сыпырушының жаздағы жұмысқа қарағанда қыстағы жұмысының ерекшелігі неде екенін сұрау.Аула сыпырушының қар тазалау кезіндегі саймандары жайында білімдерін бекіту. Үлкен адамдардың еңбектері туралы білімдерін кеңейту. Адамдардың еңбектерін сыйлап, еңбектенуге тәрбиелеу.
Серуеннен оралу,ойындар	**«Жалпы атауын ата»** **Мақсаты:**Балаларға заттарды жеке-жеке таныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешуде тапқырлыққа, шапшаңдыққа баулу. **ойын барысы: Балаларға** әртүрлі суреттер беріледі,сол суреттің ішінен бірдей заттарды тауып бір сөзбен атайды мысалы:ыдыстар,ойыншықтар, жануарлар.	**Тіл ұстарту жаттығулары** Қыс туралы Ыс – ыс – ыс, Келіп жетті қыс. Ар – ар – ар, Жауады қар. Яз – яз – яз Сақылдаған сары аяз. Ран – ран – ран, Соғады боран. На – на – на, Зулайды шана.	**Артикуляциялық жаттығулар:** «Кесе» - ауызды кең ашып, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Сағат» - тілді ауыз қуысынан шығарып жіңішкертіп ұстап, оңға, солға қимылдату керек.	**«Вагондарға дөңгелек таңдау»** Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.	**«Тәулік бөліктері »** Ойынның мақсаты: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атауға, ажыратуға жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: суреттер Ойынның мазмұны: Балалар кезектесіп суретті алып, тәуліктің қай бөлігі екенін айтады, сол сурет бойынша әңгіме құрайды.
Балалармен жеке жұмыс	Жеке баламен жұмыс: Ұсақ қол моторикасын дамыту.	Көп сөйлемейтін баламен жұмыс: Ертегі тыңдау. Ертегі желісі бойынша диалогқа тарту.	Жеке баламен жұмыс: Қайшыны дұрыс ұстауға үйрету.	Жеке баламен жұмыс: Түстерді ажырата білуге үйрету.	Көлемі, пішіні, түсі бойынша ұқсас біртекті заттарды топтастыруды үйрету. .
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың жетістігі туралы айту Жолдан абайлаңыз! Кеңестер айту	Ата аналарға қауіпсіздік ережесі туралы кеңестер беру	Балалардың жеке бас тазалығы жөнінде сөйлесу	Бала тәрбиесіне көңіл бөлуді ескерту.	Демалыс күндері күн тәртібін сақтауды ескерту

Сканировано с CamScanner